Ч. 3 (157). Львів, середа 4. січня 1928

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло", Львів. Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол. За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції 29-41. Друкарні 29-26. В справі оголошень звертатися до адміністрації.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

У борчій добі.

Львів, 3. січня 1928.

З тримісячного періоду, конституційно означеного на виборчу підготову минає вже перший місяць. Вдвоє два місяці ділить нас від дня, коли виборці стануть перед виборчими урнами, щоби своїми голосами вибрати своїх представників заступників своїх інтересів.

З днем 20. грудня скінчилася перша фаза виборчого періоду, яка обіймала установлення виборчих комісій 4 ступнів, почнаючи від призначення генерального виборчого комісаря і встановлення вісьмох соймом членів Державної Виборчої Комісії і кінчаючи визначенням членів районових (обводових) комісій громадськими радами.

Вислід цеї першої фази не можна вважати для нас корисними. Через збиття Українського Клюбу (через виступлення з нього сель-робівських послів), його чисельність так змаліла, що до Держ. Виборч. Комісії не ввійшов представник Українського Клюбу. Таким чином у Держ. Виборч. Комісії нема заступника українського населення. Також в окружних виборчих комісіях українське населення є дуже слабо репрезентоване; його контрольна функція є зведена до крайнього мінімум. Серед провідників окружних виборчих комісій на українській території нема ані одного українця, ні визначних судовиків-українців едоволі. Всі провідні місця в окружних виборчих комісіях генер. виборчий комісар обсадив на Зах. Україні виключно поляками. Зовсім природно, що з огляду на створені відносини на українській території під Польщею не лише іменовані адміністраційною владою, але й делеговані самоврядними установами члени окружних виборчих комісій в 80 проц. є поляками. І це діється на території, де відсоток польського населення в пересічі не превисшає в дійсности 20 проц. Не зовсім корисно уложився також склад районових (обводових) виборчих комісій на території Зах. України. Треба признати, що й підготовка з нашого боку, особливо щодо складу районових комісій, не стояла на відповідній висоті.

З днем 25. грудня 1927 розпочалася друга фаза виборчої доби, яка триває до 30. січня 1928. Є це складання, виставлення і перевірка виборчих списків. На цю фазу годиться нам звернути якнайбільшу увагу. Виборчі комітети, як районові, так і окружні, мусять подбати, щоби в означених у виборчому календарику речинцях допильнувати з одного боку вписання всіх управнених українських виборців на виборчі списки, а з другого постаратися про викреслення з виборчих списків усіх неуправнених.

В другу фазу входить вже й третя. А саме дня 24. січня 1928 відбувається зголошування державних ліст кандидатів, а опісля остаточне зголошування окружних кандидатських ліст. Ця, так сказатиб, кандидатська фаза, переплітаючись з другою, списково-виборчою, триває до дня 21. лютого. Після того наступає четверта фаза, день виборів до сойму (4. березня) і до сенату (11. березня).

Виборчий період не складається корисно для українського населення. Про це подбали вже автори виборчої ординації й геометрії.

Перш усього українську територію так поможовано, щоби українське населення, навіть в найкращому випадку, могло вибрати якнайменшу чисельну репрезентацію. Окраїни української території пошматовано в найдивовижніші узори, відриваючи українські, або переважно українські повіти від суцільної української території і прицвяховуючи її до польської. Так сталося з Холмщиною і Підляшам, така сама доля стрінула Лемківщину.

На суцільно-українській території (Сх. Галичина, Волинь і частина Полісся) виборчі геометри потворили (головно в Сх. Галичині) непропорціонально великі виборчі округи, в першу чергу у воєвідствах станиславівському і тернопільському, щоби дати спромогу польській меншости вибрати якнайчисленнішу репрезентацію. Просто дивоглядами є такі виборчі округи, як 53 (станиславівсько-коломийський), 54 (тернопільсько-чортківський) і 55 (золочівсько-бережанський), разом з 28 мандатами.

На галицько-волинські виборчі округи (виключаючи Березів і Кросно з 48 перемиського виб. округа) припадає 71 мандатів. З того около 50 повинно припасти українському населенню. Крім того при сприятливих умовах українці повинні здобути около 10 мандатів з Холмщини, Підляшя, Полісся і Лемківщини. Очевидно, виборчий успіх українців залежить від багатьох обставин і чинників. Перш усього від нас самих, а саме від нашої свідомости, солідарности, єдности, почуття громадянських обовязків. Коли ми допильнуємо виборчих списків, коли створимо — як не один, то в крайному випадку два могутні виборчі бльоки, коли кандидатами виставимо не лише популярних, але й кваліфікованих діячів та всі одним фронтом станемо при виборчій урні, то можемо бути певні як не повної побіди, то щонайменше матимемо свідомість, що ми зі свого боку все зробили, щоби осягнути побіду. Розуміється, такий чи інший вислід виборів у великій мірі залежить ще й від чинників зпоза нашого громадянства, від польської державної адміністрації і від польського громадянства. А саме залежить багато від того, в якій мірі і в якому напрямку проявиться виборча активність державної адміністрації та чи польське громадянство виступить у виборах одноцілим фронтом чи партійно-окремішним фронтом. Дотеперішня акція обох цих чинників доказує, що вони творять одно ціле, що адміністрація старається обєднати польське громадянство в одноцілий виборчий фронт. Одночасно йдуть намагання при допомозі підставних, хлібоїдсько-наємних і москвофільських груп розбити українське громадянство.

Ані виборча ординація, ані виборча геометрія, ані горожанська дискваліфікація „кресового" населення не вдоволяють наших противників. Ще дальші користи має їм дати розвал українського громадянства. Розпорошення українських сил є водою на млин наших противників. Тому єдиною відповідю на розвальну акцію повинно бути обєднання нашого громадянства.

На шляху до коаліції.

З проблем австрійської політики.

Молода австрійська республика що перейшла вже стільки поважних потрясень, змагає постійно до внутрішньої консолідації, до вирівнання загострених партійно-політичних і клясових суперечностей. Це змагання зросло сильно передовсім по відомих революційних заворушеннях у Відні в літі минулого року, що з одного боку насторожили чуйно правлячу в Австрії християнсько-суспільну всенімецьку більшість, а з другого боку кинули переполох у сильні ряди соціяльних демократів, що займають до уряду опозиційне становище.

Ці криваві події, що відбилися живим відгомоном у цілому світі, мали взагалі сильний вплив на формування партійно-політичного світогляду австрійського населення, на поставу австрійського уряду. Здавивши заворушення безвідповідальних елементів у Відні й діставши моральну підтримку в цьому ділі від усіх антантських представників, які обіцяли й фактичну поміч своїх урядів на випадок продовження чи повторення подібних подій, уряд д-ра Зайпеля почув у собі силу, його постава й авторитет значно зросли. Також почулися сильнішими й набрали більшої певности ті широкі круги австрійського населення, що є поза обсягом соц.-демократичних організацій.

Зате в здисциплінованих досі рядах соц.-демократів закралася зневіра, коли стали тратити масово своїх членів і прихильників. Це дається пояснити тим, що соц.-демократична партія заняла була в часі кривавих подій у Відні спершу неясне становище (бо деякі її члени були заанґажовані в тих подіях), а потім помагала їх здавити разом з вірною урядові поліцією. Така поведінка в горячому часі проводу партії, заскоченого тими подіями, відбилася на партії так, що вона стратила всі впливи в поліції і війську (мужі довіря ріжних поліційних і військових формацій заявилися небавком по тих кривавих подіях величезною більшістю проти соц.-демократів). Також богато інших, навіть відомих партійних діячів покинуло соціялістичні ряди, відіславши своїм централям остентаційно партійні леґітимації. Цей зворот у настроях мас використовує і підсичує протисоціялістична преса, публікуючи мало не щодня на своїх сторінках ріжні „історії" і зловживання соціялістичних провідників у віденському маґістраті, що, як відомо, є доменою соц.-демократів.

Одначе, не зважаючи на все те, змагання до вирівнання загострених суперечностей, а навіть до притягнення соц. демократів до урядової більшости, себто до коаліції, живе по обох ворожих сторонах. Справа притягнення соц. демократів до уряду набрала саме актуальности по кривавім здавленню революційних заворушень і по відомих мирових ухвалах соц.-дем. конґресу.

Як дивляться на справу цеї коаліції провідники політичних партій подаємо з їх голосів у анкеті, яку розписав на цю тему один віденський щоденник. Ось найповажніші голоси:

Голова христ.-суспільної партії д-р Куншак заявив, що спільна праця христ.-суспільників і соц. демократів без сумніву вийшла би на добро народові в багатьох ділянках його життя. Теоретично нова коаліція між обома партіями можлива, але цю теорію можна перевести в діло тільки тоді, коли її признають обі сторони і коли змагання до неї не буде одностороннє.

Цікавий голос у тій анкеті д-ра Карла Реннера, члена президії соц. дем. партії і відомого політика. Він зазначив, що соціял-демократія хоче у внутрішній політиці розброєння, а не домашньої війни. Якби, каже він, д-р Зайпель був державним мужем, за якого він себе видає, а не церковником і партійником, то він мусів би був ловити постанови соц. дем. партійного конґресу як радісну подію. Одначе Зайпель поставився проти коаліції. Д-р Реннер ділиться надією, що австрійська вітка великого німецького народу перебуде щасливо фазу балканізації, в яку воно попало.

Вкінці занотуємо відзив у цій справі голови всенімецької партії д-ра Вотави, який думає, що заміна нинішньої чорно-синьо-зеленої коаліції на христ. суспільно-соц. демократичну може прийти тільки у випадку тяжких державних потрясень, хіба, що соц. демократи відречуться думки про те, що співучасть в уряді має їм допомогти до захоплення влади в державі.

З тих голосів видно, що поважні змагання до коаліції двох найбільших партій в Австрії істнують по обох сторонах. Безперечно і звісні заходи ведуться в цій превамній для австрійської політики справі. Можливо, що вже небавком прийде до створення такого коаліційного уряду в австрійській республиці, який істнував там у перших роках її істнування і себе вповні оправдав.

Після затягненої позички

Статтся „Нашого Пшеґльонд-у" і більшовицьке освітлення до неї

Варшавський щоденник „Наш Пшеґльонд" помістив недавно сенсаційну статтю про причини пониження курсу польських промислових акцій. Причиною цього явища є, на думку газети, те, що Польський Банк відмовляє під натиском американського дорадника (встановленого згідно з договором про позичку для контролі над її ужитковуванням) кредитів польським промисловим підприємствам. Наслідком цього польські промисловці змушені продавати свої акції закордонним капіталістам. „Наш Пшеґльонд" твердить, що всі ті акції скуповують переважно німецькі капіталісти і дає до цього такий коментар:

„Американці, що розмістили на німецькому грошевому ринкові 4 міліярди долярів, заінтересовані в переході польських підприємств до німецьких рук, бо лише в тому випадку Німеччина зможе вивозити свої товари та платити відсотки за американські позички".

Навязуючи до згаданої статті варшавського органу харківський „Комуніст" (ч. 294) пише про дуже грізні для польського промислу перспективи, особливо у звязку з

тепер виявленим новим курсом політики Польського Банку. Під впливом американського дорадника спричинила вона вже пониження курсу польських промислових акцій та довела до примусової їх продажі чужим, переважно німецьким, капіталістам. Іншими словами — пише харківський орган — політика американського дорадника намагається скріпити вплив німецьких капіталістів на польський промисл.

„Це примушує серіозно призадуматися і сигналізує — пише дослівно „Комуніст" — досить певні наслідки для польського народнього господарства. Німецький промисл заінтересований у тому, щоби польське народне господарство йшло переважно в напрямі розвитку сільського господарства, особливо розвитку виробництва технічних культур, потрібних для німецького промислу, а також у напрямі поширення продукції деяких галузей промислової сировини. Йдучи тим шляхом, Польща неминуче повинна перетворитися в аґрарне доповнення німецького промислу. Сюди й штовхає польське народне господарство політика Польського Банку, диктована американським радником. „Наш Пшеґльонд" досить переконуючо пояснює цю політику, кажучи, що американський капітал, розмістивши на німецькому грошевому ринкові, переважно через фінансування німецької промисловости чотири міліярди долярів зацікавлений, щоб Німеччина поширювала свій експорт в Польщу і добувала з польського ринку кошти на сплату своїх американських позичок. Як відомо, переговори про німецько-польський торговельний договір зафарблені тією-ж тенденцією. Німеччина пішла на них, звичайно, дуже охоче, — бо зробила вона се упереджено, за чимало пільг, що полегшують доступ на німецький ринок продукції польського сільського господарства і деяких видів сировини. Від Польщі потрібні компенсаційні пільги, що полегшать розмістити на польському ринкові продукцію німецького промислу. Таке становище настирливо ворушить перед польським народнім господарством, отже, й перед польським урядом проблему **радянсько-польських економічних і торговельних взаємин** (підкреслення наше — Ред.). Збереження і розвиток польської промисловости можливі лише при організації виходу для її продукції на східні ринки, а цього, без запровадження нормальних і урегульованих договорами торговельних взаємин зі СРСР, Польща досягти не може. Американська позичка стабілізувала польську валюту. Але цього не досить для польського народнього господарства. Політика польського уряду найближчими роками визначить шляхи його розвитку: **девастація з підпорядкуванням впливові німецької промисловости, перетворення, як ми говорили, в** аґрарний додаток Німеччини, чи реальні добросусідські, а слідом за цим, нормальні економічні взаємини зі СРСР, що можуть дати можливість польському народньому господарству врятуватися від деґрадації. Третього виходу польській державі немає".

В цілому тому освітленні фінансового і господарського положення Польщі та його перспектив найзамітніше те, що вже навіть харківські комуністичні офіціози намагаються переконувати керманичів польської політики в неминучій потребі наладнання правильних економічних відносин між СРСР і Польщею (досі робили це виключно московські офіціози!) в інтересах тієї останньої. Без сумніву це дуже знаменне для відносин у СРСР signum temporis!, коли й Харків йде в тому напрямі в допомогу Москві.

На передвиборчому фронті.

Виборча „самостійність" східно-галицьких сіоністів.

Між варшавською сіоністичною централею і східно-галицькими сіоністами (райхівцями) прийшло до конфлікту на тлі виборів. Коли варшавська сіоністична централя обстоює спільний виборчий фронт з іншими непольськими народами, східно-галицькі сіоністи, запобігаючи ласки у поляків, виступають „самостійно" у виборчій акції. Очевидно, навіть цею „самостійністю" не вдоволяються польські чинники, про що свідчить недавній зїзд рабінів і цадиків, який був звернений своїм вістрям не лише проти українців, але й проти сіоністів.

У звязку з конфліктом у сіоністичній організації, звернувся до д-ра Райха представник Жид. Тел. Агенції з такими трьома питаннями: 1) Чи конфлікту між сіоністами в б. Конгресівці і Сх. Галичини неможливо залагодити? 2) Чи постанова варшавської сіоністичної централі про виставлення жидівських кандидатів на бльоковій лісті непольських народів не погрожує втратою жидівських мандатів і 3) Чи правдою є, що Центр. Комітет сіоністичної організації Сх. Галичини звернувся до всесвітньої сіоністичної екзекутиви в Льондоні з жалобою на поведінку варшавської сіоністичної централі?

На поставлені питання відповів д-р Райх ось так:

Істнуючий конфлікт може бути зліквідований, якщо варшавська централя не буде входити в дорогу сіоністичній організації Сх. Галичини, яка є самостійною організацією і яка не може змінити своєї постанови про „самостійну" виборчу акцію.

„Якщо жиди у „Східній Малопольщі" (цим анахронічно-провокаційним терміном постійно послугується д-р Райх й його співпартійники) втратять мандат, то того „успіху" требаб ґратулювати сіоністам б. Конгресівки. Однак ми будемо накликувати жидів, щоб пішли до виборів під гаслом жидівської солідарности. Ми певні, що витвориться така ситуація, що жиди, які будуть кандидувати на лісті сіоністичної організації „Сх. Малопольщі", будуть жидівськими кандидатами, підчас коли **жиди з бльоку національних меншостей, будуть українськими кандидатами.** Чи варто в той спосіб загрожувати жидівським кандидатурам, лишаємо оцінці тих, які думають то зробити".

До льондонської всесвітньої сіон. організації звернулися східно-галицькі сіоністи з представленням, що варшавська централя своєю акцією розбиває сіоністичні ради.

Для нас важне тільки твердження д-ра Райха в тому напрямку, що він певний своєї сили. Його кандидати будуть жидівськими кандидатами. Кандидати бльоку непольських народів будуть українськими кандидатами. Іншими словами д-р Райх заповідає, що вони можуть бути вибрані лише українськими голосами. Але чого в такому разі лякатися утрати якого-небудь жидівського мандату?

Новоиспродуковані „націоналісти" у санаційних кліщах.

Новоиспродуковані „націоналісти" зпід стягу „Української Ниви" найшлися у вельми прикрому положенні. Відповідно зпід санаційного крила, вдали вони дуже високий … себе чистокровними „українськими націоналістами", репрезентантами „нефальшованої" національної …, „самостійниками" і т. і. В своїй … розперезаности думали вони, що вдасться їх скрити шило в мішку при відповідній візантійській справі не лише сповнити волю пославших, але й вийти побідно у виборчій … не лише капітал придбати, але й … оберігти.

Та не так складається, як думалося. Довідуємося, що … чинники по хвалили новоиспродукованих „націоналістів" за їх дотеперішню … тактику, але одночасно … їм покинути марковану „самостійність" і зі всім своїм інвентарем перейти до волинського урядового бльоку, …ваного воєводою Мехом. Цей приказ викликав … консертацію в рядах „націоналістів", бож ясно, що тоді лише шило, але й ціла пачка протиукраїнських шил виліза з мішка „Української Ниви". Безжурний Петро Певний готов на всяку комбінацію, але Ол. Ковальський вагається. Словом: клопіт тай …!

Орґанізаційний рух.

Довірочна нарада українського громадянства в Перемишлі. — Величавий Повітовий Народній Зїзд.

Перемишль став під знаком виборів. У четвер дня 28. грудня відбулася довірочна нарада місцевого громадянства, в якій взяло участь понад 50 осіб (мужчин і жінок, інтелігентів і міщан). Проводив др. Ярема. Реферат про політичне положення в звязку з виборами виголосив делегат Центрального Комітету Обєднання ред. М. Струтинський. Оживлена, місцями пристрасна дискусія протяглася до півночі. Ця нарада причинилася до прояснення душної атмосфери в Перемишлі, створеної особистими амбіціями й особистими розходженнями місцевих діячів.

На другий день відбувся Повітовий Народній Зїзд. На вістку про Зїзд зїхалося кількасот осіб. Повітовий Народній Комітет вирішив пустити на салю пара… крім умандатованих відпоручників з сіл … гостей і дати всім прибувшим право брати участь у дискусії і голосуванні. Таким-

---

МИКОЛА МАТІЇВ-МЕЛЬНИК.

3)

Як приходила осінь...

— Гей, а виж чього стоїте, ґазди — крикнули діди.

Хруснуло кілля в плотах. Сіпнула до жили стара кров, блиснули очі.

— А не діждеш, дранко цісарська!

Старий Чопей ухопив кіл і розколов голову аж бризнуло мозком, але впав пробитий.

Задихані, люті сусіди кинулися до бійки. Счинився крик, стрілянина. Один безмежний гнів опанував громаду.

— Бий, бий брьи! Нам смерть — і їм смерть!

— Бий це наше войско паршиве!... Все одно!!

Наперли ще раз і падали від куль — стриму не було. Але раптом стала перед ними як мур друга гурма кабатників. Злетіли наче вихор і загнали всіх на подвіря і в хату.

Тріщали одвірки, кришилися столи дубові. Під ганком і вікнами мигали голі ножі й злітали проклони.

Тепер уже ждали страшного суду.

Кібюкова Олена лишила самого хлопця дома тай ставала крадьком лицем до футрини — котьби клаптик неба вуздріти, ластівкою ід днині злетіти.

Юрчикова Катерина сиділа в куті, кусала конець шалінової хустки, нібн говорила думками:

— Коби ти Юрчіку вгадав, ек платитси цісарська службв гуцульськими жінкам.

— Ще Катеринко будут зараз платити майліпше, ек ми сподівалиси... Ой, будут — кати — будут!... — приповідала Олена.

Остафій сидів на лаві. Кашляв кровю, аж згинався вчетверо, як ліскова ужевка.

— Бевхаєш, нибоже, але то ни довго, бо, ади, вже несут шнурки! — заговорив хтось ближче вікна.

— Овва-а!

Всі голови шугнули до вікна, але разом розскочилися, куди котра. Лишень Бричукова голова затряслася, гей би в танку верховинки гудала.

Крізь вікно влетіли дві оси. Одна сіла на голову, а друга в груди вкусила. Простягся Бричук і слухав, як тікало його життя крізь щілини в дошках.

Стіни гойдалися від болю, бо Бричукова жінка розповідала їм, яка вона тепер сирота на білому світі...

— Ей, світоньку мій, годино чорна! Та встань Иванку, встань бо — бери й мене з собов... Люди — відки нам правди?... За що кривда? Гей діти наші, цісарські діти, де ви? Кого бороните!... Свою землю пустков лишили, а за чужу вмирают!... ...Хлипала.

— Москвофіль, москвофіль! — летів у вікна крик з дороги.

— А диви, пійвка, ек очі пасе тай глузує.

Янкіль стояв з вояками і шварґотів по жидівськи з капралем. Гладив кукурузяну бороду, а його очі світили радістю. В тих очах відбивалися всі пристрасти далеких прадідів, що любили ждюхати попід ребра, каменувати й розпинати під посвист і шум глуму, збиткуватися немилосердно з усього, що їх везе й годує. Тепер він видів, як конали його вороги, тепер пропаде Лучка зі своїм трахтирем — Остафія був би давно знищив — але Остафій не давався. Нині бачив, що Остафій уже цілий у цісарському мішку, ще лиш один маленький ґудзок довязати і буде спокій...

На дорозі заторохтіли вози — десяток людей із сусіднього села везли скатованих, побитих — під військовий наглий суд. Вози поставали перед хатою, а вояки зганяли на землю людей, оббиваючи їх прикладами, куди попало.

— Отто ми файно здибаємо си браччіку!

Пізнавали себе сусіди. Не сподівалися такої гостини.

— Адн, ек вішкиривси, болайбис луснув як старий насінник!

Остафій дивнвся кудись бездушним поглядом і нагло побачив таке мале лице, що ціле можнаб закрити долонею. Під ним розплощений ніс, задертий на кінці в плішку — під ним губи, як розкраяний буряк.

— Осина ти та пек! Шезни, шезни!...

Але хоча Остафій відвертав голову набік, то таки виповзла зпід лави огидна голова Янкеля і йшла на нього. Вона видовжилася в довгу бороду, потім розкроїлася впоперек. Клацнули зпід набренілих губ жовті, плісняві сторчаки, а гнітилися два зелені сліпаки — з яких радість збирала сметану з крови, облизувала пальці, цмокала й обтирала їх у заялозений халат. Остафій згорбився й ховався за поли людей, що топилися в душній тісноті.

— Остафію, браччіку! Єк то буде?

— Уу-ув! Певко, грім би тебе! — підніс дві кулаки, наче дві довбні й замахнувся на мару.

— Держіт, держіт го, люде, адіт розум му си помутив!... Оце мой покаяніе, шьо з нас тут робитси. Мойня, скажи де тот Бог?! Ци то до него йдеси лиш почерез мадярску шибеницу! Та шьо ми їм зробили, шьо кров нашу розливают?

Довгий Никорек бив кулаками в стіл, аж тріски з него летіли.

Остафій держався за лаву. Всунув шию межи лопатки і викашлював з кровю свою силу.

— А то ті файно, небоже, справила кольба!

Напинався, аж тріскали жили.

— Ануко, там проступітси, ґазди, хоть трішки, най би вин видхлипавси... адіт, нима нічьо з чьоловіка!

— Хрестітси типер люди, ідут кати, буде нам зараз усім капут!

На вулиці счинився гамір. Надїхала військова дриндуля, з якої висів пан капітан фон Кезек. Червоний профіль гніву й пяної сили став перед тривожними лицями. Рудий бородач держав у руках звій телефонного дроту.

— Ге, ге! Krista pana! Шляг вас зараз усіх!

Підніс угору руку, потряс цілим жмутом і забелькотав купою вонючої лайки.

— Ано, alles руки до гора! — крикнув Кезек.

— Мамко моя! — злебедів жіночий зойк.

Кабатники підходили і вязали руки — вязали на віки, вогнем жили перетинали. Кували ганьбою безборонні жінки, обертали в порох сивий волос дідів — клали страшний монумент незабутнього бунту й поклик відплати грядущим поколінням...

— Пімсти! Пімсти! — стогнала українська душа в лабетах потомка Чінґісхана.

(Докінчення буде.)

чом Народний Збір перемінився у віче, в якому взяло участь около 800 осіб. Проводила нарадами президія, в якої склад входили: о. декан А. Борисевич (голова), В. Войтович, господар з Трійчиць і Ст. Гула, господар з Медиських Хвалупок (заступники голови), секретарював д-р Ст. Шин. Реферати про сучасне положення, вагу виборчого акту та виборчу ординацію виголосили д-р В. Загайкевич і ред. М. Струтинський зі Львова. В дискусії забирали голос: д-р Мик. Хробак, Степан Гула (70-літній селянин), Осип Макар з Чуньковичі, др. Р. Гамчикевич, о. Маринович, Осип Сенечко, д-р Ст. Дмоховський, Кузьмінський з Коровник, о. Михайлів, С. ...ць з Буцова й ін. Всі бесідники, зокрема бесідники селяни, виступали проти всяких самочинних виступів окремих осіб. Слід зазначити, що галабурдницький вибрик двох початкуючих „політиків“ стрінувся з належною відправою цілого збору. Вкінці варто ще занотувати, що в часі промови д-ра Загайкевича завважено на салі брилівського агітатора (кольпіста Шпуняра). Зажадано від нього, щоб вийшов. Він почав плести, що, мовляв, він теж хлоп. Обурені селяни викинули його за двері.

Довірочні збори в Печеніжині.

Дня 2. грудня 1927 р. відбулися в Печеніжині збори за запрошенням для поширення організації УНДО і вибору місцевого Комітету Обеднання. Були і представники з сіл: Молодятина, Рунгур, Княждвора, Текучі й Акритор. На збори прийшли радикали і сельроби, щоб їх розбити, і це їм не вдалося. Збори відкрив радний К. Шипайло. До президії вибрано: за голову п. К. Шипайла, на заступників п. Ведільського і п. В. Жупника з Молодятина. На секретарів покликано пп. Д. Бойка і І. Дувірака. Делегат Центрального Комітету Національного Обеднання й Посол д-р М. Макарушка говорив про політичне положення українського народу під Польщею і про потребу політичної організації та одного національного фронту. Радник В. Сабат, делегат з Коломиї, вияснив виборчу ординацію і заохочував, що мають право, йти до виборів. У дискусії забирали між іншими голос: ...ць Дувірак, голова соц.-радикальної партії на печеніжинський повіт і кандидат на посла, Іван Самокишин, радикало-сельроб і Іван Віщук, заст. голови сельробів. Їм відповідали д-р Макарушка, п. Сабат і Д. Кузик. При кінці дискусії забрав голос Д. Кузик і говорив про відношення селян хліборобів до робітників і про становище в цій справі Національного Обеднання і партії сель-роб. По вибранню місцевого Комітету УНДО з господарем Василем Недільським на чолі відспівано нац. гимн і на тому збори (чи радше віче) закінчено. Присутніх було около 500 осіб.

Біржа.

Гроші.

Долар 8·86·00—8·86·50, канадійський долар 8·82·00—8·83·00, корони чеські 0·26·00—0·26·50, австрійський шілінг 1·25·00—1·26·00, рум. лея 0·05·25—0·05·75, французький франк 0·35·00—0·35·50, швайцарський франк 1·71·50—1·72·00, англійський фунт 43·30—43·70, німецька марка 2.11·95, данціґський ґульден 1·72·99, червінець 30·25—31·00.

Золото: 20 кор. 36·40—36·70, 20 франків 34·15—34·40, 20 марок нім. 42·40—42·70, 10 рублів рос. 46·80—47·20.

Срібло: кор. австр 0·70·00—0·71·00, 5 кор. австр. 3·60—3·68, фльорен австр. 1·80—1·85, рублі рос. 3·00—3·10, копійки за рубель 1·50—1·55.

Збіжже.

Пшениця двірська 47·25—48·25, пшениця селянська 45—46·50, жито 38·75—39·25, ячмінь бровар. 38·00—39·00, ячмінь на мливо 32·75—33·75, ячмінь пастівний 30·00—31·00, овес 32·00—33·00, кукурудза румунська 33·75—34·25, бараболі рафовані 5·50—6·00, фасоля біла 40—50, фасоля кольорова 40·00—45·00, горох півікторія 63—69, горох полевий 40—50, бобик 33·50—34·50, сіно 7·50—8·50, солома 4·25—4·75, гречка 35·00—37·00, льон 68·00—71·00, ріпак озимий 61·50—62·50, мука пшенична 40-прц. 83·00—84·00, мука пшенична 50-прц. 75·50—77·00, мука житня 65-прц. 59·00, грисік кукур. 53—54, мука кукур. 36·25—37·25, отруби житні 24·15—24·25, отруби пшеничні 24·75—25·25, крупи гречані 73·00—74·50, пшоно 71·25—75·25, крупи ячмінні 57—58·50, конюшина червона 235—265, мак синій 100—120, мак сивий 85—100, мішки ютові, нові 1·70—1·90, мішки уживані 1·50—1·60.

ВОЛИНСЬКІ ЖИДИ ПРОТИ БЛЬОКУ НАЦ. МЕНШОСТЕЙ.

Луцьк, 1. січня 1928.

Дня 20. грудня м. р. на конференції запрошених поіменно воєводою жидівських діячів: союзу дрібних купців, союзу ремісників, рабінів і „поважніших“ горожан воєвода пояснив виборче положення з „точки державного погляду й інтересів Волині“. Присутні, 38 особи, ухвалили, що з групами і бльоками 16-ки не підуть. Вибрано тимч. комітет із осідком у Луцьку для вдержування тісних взаємин із воєводою і остаточного вредагування відозв.

ҐЕН. ЖЕЛІҐОВСЬКИЙ КАНДИДУЄ З ВИЛЬНА.

Варшава, 2. січня 1928.

З Вильна подають, що на першому місці урядової лісти буде поміщений ген. Желіґовський, на другім ред. „Віленського Слова“ Мацкевич.

ЩО БУДЕ З КОМУН. ЛІСТОЮ?

Варшава, 2. січня 1928.

Зачувати, що комуністична ліста при виборах до сойму не буде уневажнена.

ВИБОРИ У ФРАНЦІЇ.

Париж, 2. січня 1928.

„Матен“ і „Пет. Пар.“ подають, що вибори до палати депутованих визначено на 22. квітня. Друге голосування було би 29. квітня.

ПРОРОЦТВА МУСОЛІНІЯ.

Рим, 2. січня 1928.

Мусоліні у відручнім новорічнім письмі до італ. народу заповідає великі політичні зміни в 1928 р., які спричинять далеко йдучі зміни в положенні не лише Італії, але й інших країв. Італія переведе остаточно санацію фінансів і зосередить енергію на госп. відбудову і розбудову італ. промислу.

ВЕЛИКА ПОВІНЬ В АНҐЛІЇ.

Льондон, 2. січня 1928.

Після великих морозів в Анґлії настала відлига, тому загрожує повінь получена з комунікаційними трудностями, бо досі не привернено телефонічних получень.

ЧЕСЬКО-НІМЕЦЬКІ ПЕРЕГОВОРИ.

Берлін, 2. січня 1928.

„Берл. Тґб.“ подає, що 6. січня зачнуться наново торг. переговори між Німеччиною, Мадярщиною й Австрією.

ПЕРЕД ПРОЦЕСОМ „ГРОМАДИ“.

Вильно, 2. січня 1928.

Жінки бувш. білор. послів членів „Громади“ що сидять у тюрмі у Вронках, дістали від виленських судових властей повідомлення, що в найближчих днях арештованим білоруським послам будуть доручені акти обвинувачення.

АВСТРІЙСЬКО-МАДЯРСЬКИЙ КОНФЛІКТ.

Ґрац, 2. січня 1928.

На стації Сент Ґотард (на Мадярщині) викрито в 5 вагонах товарового поїзду із Верони замісць машин части скорострілів. Австрійські митні власти хотіли вдержати транспорт, але мадярські залізн. власти пересунули вагони на мад. територію. Тому митні австр. власти випустили Сент Ґотард і туди вже не відходять поїзди.

Всі українські діти до української школи! Хто минає свою рідну школу і посилає дитину до чужої школи, — той ворог своєї дитини і української нації!

Театри.

„Коопер. Український Театр“ під дирекцією м. Стадника (вул. Шашкевича). Перерва.

Міський великий театр:

3-го „Понна Оретта“.
4-го „Паяци“ і „Кавалерія“. Гост. ... Манна.
Початок 7·30 вечером.

Міський „Театр Новин“:

3-го „Хай мене чорти..“.
4-го „Д-р Юлія Сабо“.
Початок 7·30 вечером.

Кіна.

„Апольо“: „Зять фірми Кон“.
„Лев“: „Пат, Паташон і Кит“.
„Палас“: „Перла гарему“.
„Фатаморгана“: „Ніч помсти“.

НОВИНКИ.

— **„Свято Ялинки“.** Дня 31. грудня в 4 год. пополудни Святоюрська Гора у Львові була заповнена українською публикою, що зійшлася туди на прилюдне свято Ялинки. На площі між катедрою і палатою стояла висока смерічка, прикрашена синьо-жовтими хоругвами і паперовими ґірляндами. За першими словами коляди „Бог предвічний“ відспіваної товариством „Сурма“, заясніла Ялинка синіми, жовтими і зеленими електричними лямпками, а на самому вершку були дві великі букви, зложені з електричних лямпок Р. Ш. (Рідна Школа). Так освітлена Ялинка робила, особливо з певного віддалення, дуже гарне враження. Молодь низчих, середніх і вищих шкіл зібралася на те небувале у Львові свято дуже численно, тільки, на жаль, була вона не тільки здивована, але й огірчена тим, що серед зібраної української громади бачила так мало старших громадян, батьків і матерей, що повинні би служити молоді прикладом. Адже загально відомим було, що свято Ялинки приготовлене у нас цього року вперше не для розривки дітей, але що воно під теперішню хвилину має бути мірою зрозуміння нашим старшим громадянством потреб порятунку „Рідної Школи“ у її дуже скрутному положенні. Та ми віримо, що наше старше громадянство й установи направлять те своє занедбання щойно в часі Різдвяних Свят. Ялинка буде стояти до 9. січня. — В суботу при Ялинці не тільки колядували, але й продавали прикраси та домашні ялинки й цукорки „Фортуни Нової“, яка жертвувала 50 прц. свого прибутку з проданих при Ялинці товарів на „Рідну Школу“. В часі свят 7., 8. і 9. січня щодня в 5 год. попол. концерт коляд при Ялинці.

— **На воєнний цвинтар у Щипюрні.** Досі вплинули такі жертви (в золотих) на викуп землі під український воєнний цвинтар у с. Щипюрно: 1. від експ. митрополита графа Шептицького 50, 2. від архимандрита Полікарпа 5, 3. від М. Черкавського 10, 4. від Гр. Гладкого 5, 5. від С. Вишнівського 1, 6. від Гораля Петра 5, 7. від інж. В. Дувала 5, 8. від Володимира Зарудного 5, 9. від о. Теод. Савойка 5, 10. 5 прц. з вистави, що відбулася в Станичному Театрі 26. грудня м. р. 13.50, 11. від учнів гімназії ім. Т. Шевченка 5 прц. з коляд у дні 25. грудня м. р. 5.20, 12. мешканці Станиці замісць Різдвяних та Новорічних візит зложили 117.70. Разом зібрано 227.58 зол. Правління Української Станиці в м. Каліші складає свою найсердечнішу подяку всім жертводавцям, що перші відгукнулися на наш поклик.

— **Самовбивство дівчини на Вис. Замку.** В понеділок на Високім Замку найдено вбиту 21-літню Кароліну Лотоцьку, дочку різника. Кажуть, що причиною розпучливого вчинку була нужда. Мати покинула дочку, а сама виїхала зі Львова з любовником.

— **Новорічні авантури.** Прихід Нового Року вводить людей досім природно у стан знімкової веселости. Головно тих, що можуть його зустрічати у веселім товаристві в ресторанах, де алькоголь допомагає глядіти рожево на майбутнє. Тому, що така радість стає часто надмірною, новий рік починається авантурами і кінчиться ратунковим поготівлям. Члени львівського поготівля не могли спокійно бавитись напередодні нового року, бо мусіли відвозити кілька пар ранених, побитих і пяних. На оправдання нашого міста можна хіба сказати те, що і більші столиці не провели цієї новорічної ночі чемніше. У Берліні впр. побились у цю ніч з поліцією члени „комуністичної ґвардії“.

— **Смерть під лявіною.** В горах біля Когано (в Японії) присипала лявіна 28 студентів-прогульковців. Чотири з них виратувалися, решта згинула під масами снігу.

— **Сензації.** Румунську родину повідомили, що лікар короля Фердинанда приспішив свідомо його смерть. — Варшавська архидієцезіяльна рада заборонила черницям, що опікуються дітьми ходити з ними до кіна. Бо кіно, що не є згіршуюче для дітей, є згіршуюче для черниць.

— **Леон Доде у рожевім настрою.** Паризький рояліствичний редактор, посол і письменник Доде, що втікши із вязниці, залишився досі у Брюсселі заявляє в однім інтерв'ю, що Франція йде повною парою до його ідеалу: до монархії. Щодо Ватикану, який поставив на індекс його орган „Аксіон Франсез“ і його редакторів, то цим зробив часописові ще більше рекляму, бо число його читачів зросло з цього часу на 10.000 більше.

— **Рекорди.** Перший титул „гофрата“ дістала в Німеччині панна Кете Розен..., що була в 1919 р. секретарем міністерства внутр. справ. — Із Сантіаго Де Чіле повідомляють, що одно індійське племя Демуцо-Капні сівши на порохи, все згинуло під водою; племя зелене... і 30 осіб, але для ... ся втрата! — Своєрідного рекорду доконав італійський фальшівник Паллідо, що сидить у Будапешті. Він дістав дозвіл бачитись на пять хвилин із своєю нареченою, теж італійкою, темпераментною але обвинуваченою у спілці при фальшуванні грошей. Ця зустріч була призначена на їх шлюб, що відбувся з виняткової волі. „Молода“ поцілувала свого судженого. Паллідо ждуть роки вязниці в Італії, куди його відставлять із Будапешту. Таким робом його жінка буде досить довго ждати на нього, заки він вернеться до хати. — У Парижі хоче податись до димісії урядовий кат Дайблер, невдоволений із низької плати. Вже тепер міністерство справедливости дістало богато прохань кандидатів із університетською освітою, що хотять його заступити.

— **Часописи в школах.** В одній гімназії в Копенгагені заведи як обовязковий шкільний предмет лектуру часописів і їх інтерпретацію. Ця спроба є в звязку з реформою навчання в данських гімназіях. Є ще щасливі редакції часописів на світі!

— **Спосіб на розводи.** Мадяри сподіються робити не кепські інтереси наслідком такого свіжого факту: один італійський підданий, купець із Неаполя, не маючи змоги дістати розводу в Італії, порозумівся з одним адвокатом у Будапешті і дістав розвід. Приїхав до Будапешту, де його адоптував один мадярський громадянин і він як мадярський підданий перевів свій процес без труднощів. З цього виходить, що те, чого не в силі доказати країна макаронів, може доказати країна гуляшу.

— **Театральний конфлікт.** Із Білгороду повідомляють про цікавий театральний конфлікт. Актор Мартинович, що грав у пєсі драматурга Нусіча „Горіючий дах“, зробив собі маску зовсім подібну до автора, так, що публика почала кричати „Нусіч!“ Нусіча не було в Білгороді і він довідався про це від приятелів листовно. Добачуючи в цьому образу своєї особи він відкликав виставу пєси. Дирекція театру вияснює, що ніякої образи не було і що публика прийняла авторську маску не як злобний жарт. Публика і преса поділилась на два табори: за автором і проти нього. Сподіються процесу на тему: чи актор має право прибирати на сцені постать автора без його дозволу?

— **Для філятелістів.** Хто з вас має новіші норвеські марки, нехай приглянеться, чи вони не різняться якось маленькою рисочкою від інших. Бо норвеський уряд і поліція дуже занурені тим, що один з урядовців зайнятий при друкуванню марок, коли одну партію із них трохи зле відбили і він мав її спалити, сховав цю серію і пустив потайки в продажу. Таким робом у світ пішли різні зразки неточно відбитих марок, дуже цінених філятелістами, на шкоду норвеського скарбу.

— **Остання з роду фільософа.** Московська преса повідомляє, що в Москві працює в німецькім посольстві останній нащадок із родини Канта: панна Л. Фрізлер, про яку в Німеччині майже ніхто не знає. Її брат недавно помер у Парижі. Цікаво те, що нащадки німецького фільософа, який за все довге життя не вилазав одного клаптика землі, стали мандрівними птахами.

— **Лікар суспільного ладу.** Д-р Петкович, хорват із походження, жив довгі роки в Батавії як дентист і робив великі гроші. Він гадав провести решту своїх днів у Нідерляндських Індіях, де гарне життя, коли богато людей болять зуби, а нема богато дентистів. Вернувся туди свіжо з Европи, аж зараз у пристані Танджонґ Пріок починають ревізію його куфрів. А куфрів було з пів сотки. У них найшли все, що треба дентистові до спокійного життя на старі літа: револьвери, рушниці, вибуховий матеріял і стільки цінного, що можна було вистроїти всю Батавію. Його завернули в Европу і заборонили більше показуватись в Індії. „Краще вже нехай — сказала індійська влада — усіх болять зуби, щоби лише нас на нас не боліла голова“.

— **Аматор 900 наречених.** Берлінська поліція арештувала якогось Франца Ліфа, супроти якого бідують усі ті добродії із широким серцем, що мали по кільки жінок одночасно в краях, де полігамія недозволена. Ліфке, 40-літній молодець, відбирав саме в адміністрації однієї газети пачку листів, коли його здоровили. Пачка з 381 листами була відповіддю на таке його оголошення: „Державний урядовець, вдовець, має намір познайомитися із здібною прибагною до ... з метою подружа. Діти не стоять на перешкоді. Дещо віно бажане, але неконечне“. Поліція шукає за Ліфком уже два роки. Він живе із своїх оголошень, на рахунок удовиць і дівчат, що хотять вийти замуж, уже — 15 літ! Від 1912 до 1927 р. він ошукав у різних німецьких містах 900 „наречених“.

— **Світова всячина.** Головою делегації Сполуч. Держав на всеамериканській конгрес, що відкривається 16-го у Гавані буде през. Кулідж. — Італійський буджет у звітному році визначений недобором 425 міл. лір. — В Греції думають про стабілізацію валюти. — Французький соціялістичний партії грозить розламом остаточного конгресу пересунено. — В Одесі убили італійського дест. полонені. Понад друга найдено спробленого поза містом. — Паризькі поліції збільшено на 1000 осіб. — Померла донька Дарвіна в 84 р. життя; вона була секретаркою і співробітницею свого великого батька. — Югославський уряд призначив 100.000 динарів нагороди, хто вловить славного бандита Бабеца, дуже популярного серед простолюддя, що довго спривається. — У нім. місті Рідесгайм зборів старинний ратуш, що із середновіччя зберігували те, що найцінніше, вартісні папери. — Нім. купець Еберлат, мільйонер з Югославії, діставши від скарбової дирекції повідомлення про податок, умер схвилювавшись, від удару серця. — В англ. цирку у Веллінборо акробат скочив із висоти так нещасливо, що вбив себе на місці: 25 жінок зомліло. — У німецькій ріці Марх величезні маси риб збиваються до отворів леду; догадуються, що вони втікали перед водою затроєною якимись хемікаліями.

— **Адміністрація „Життя і Знання"** (Т-во „Просвіта", Ринок ч. 10) подає до відома всіх передплатників, що стримала висилку журналу всім тим особам, що не вплатили передплати принайменш I-ий квартал 1928 р. Усім новим передплатникам вишле перші аркуші Спомину І. Мельника і перші аркуші роману В. Наріжного: „Бурсак" за оплатою 1 зол. 50 сот. до обовязкової передплати.

— **П-ні Корнелія Стернюк-Мандзикова** закінчила на вищій технічній школі в Празі на агрономічній інженірії другий державний іспит з дуже добрим успіхом.

— **Львів—Букарешт—Константинопіль Триполіс** (Сирія) оцю дорогою відбулась перший транспорт пасти **ЕЛЄҐАНТ** для фірми Wassef & Nour Adre в Триполісі. — Хай не буде найкращим доказом що паста ЕЛЄҐАНТ є найліпша.

‡ Посмертні згадки.

Ксеня Лисяк, жінка бл. п. Гриня, мати д-ра Павла Лисяка, померла у 81. р. життя в Угнові дня 22. грудня м. р. Похорони відбулися дня 24. грудня м. р. Вічна память тій жінці рідких чеснот, ідеальній матері і громадянці-патріотці!

ОПОВІСТКИ.

Заява. Дізнаю до мойого відома, що появилася у видавництві Ольги Дяків в Берлині у формі листівки відбитка моєї картини, що разом з іншими подібними працями була свого часу призначена і передана Фірмі Дякові для задуманого бл. п. Володимиром Гнатюком видання Української Мітольоґії. Ця картина, затитулована „Злидні", була ілюстрацією народнього вірування про злиднів, поданого бл. п. Володимиром Гнатюком в Етнографічному Збірнику з 1912 року стор. XXXVIII уст. 35 під таким самим наголовком „Злидні". Тепер моя картина появилася без мойого відома і згоди окремою відбиткою під шаком іншим наголовком, який змінює зовсім її зміст і значіння. Не маючи змоги в інший спосіб на це зареагувати, протестую як найрішучіше проти нечуваного нарушения авторських прав видавцем і проти видання без мойого відома моєї праці у іншому виді з підсуненням їй двізстового титулу, який зовсім відбігає від властивого, мною подуманого і заподаного змісту, за який не беру найменшої відповідальности. — *Олена Кульчицька.* — Перемишль, 25. грудня 1927.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ГОДИННИК Вам буде найліпше направлений в найбільшій годинникарській робітні **Івана Зельтенрайха**, Львів, ул. Марійська 5. — З провінції просимо реперації присилати почтою. — Старомодні дамські годинники переробляємо на ручні. 3 6 — 10—?

ПЯНІНА Арнольда ФІБІҐЕРА досконалі з гарантією, дешево і на догідних умовах. Конрад Кайм і Син, Львів Коперника 16. 1150 5—8

ФОРТЕПЯНИ, піяніна, фісгармонії на різні ціни, ужиткові, завсіди на складі. Продає, купує, міняє готівкою: Ганак, Пілсудського 21, І. п. 1201 2-10

КОЛЯДИ на мішаний хор Ярославенка за 3 золоті в легкому укладі, до набуття в кожній книгарні. 1116 4-10

АДВОКАТ д-р Сафір в Тлустім глядає самостійного, способного конціпієнта. Рефлектуючих просить о присланнє условин і референцій. 1204

ФАБРИКА паперу пошукує для свого бюра купецького висококваліфікованого бюралісту, проситься о докладне зложення житєпису і прохання вимаганої платні. Ласкаві зголошення під Р. L. Nr. 3. 1205

ДЕРЖАВНИЙ урядник з Прикарп. України одружиться з інтелігентною, богатою панною до літ 23. Неаноніммові зголошення враз з фотографією слати: Мукачево, 1 апріля 64 Luca Borja. 1208 1-2

ПРИЙМАЄТЬСЯ до виправи і фарбовання шкіри на футра з диких і домашних звірят, як також шкіри з оленів і серн на іршу ев. замш. Рівнож купується. Научний Верстат гарбарсько-білошкірницький Кр. Патронату пром. Львів, вул. Яновська 31. 1209 1-2

ВАЖНЕ ДЛЯ ПАНЬ! Найстарший інститут спеціяльність фарбовання „Henn-ою" на всі барви, стриження, трівала ондуляція і водна. Електричний масаж лиця. Личаківська 19. Позір на фірму. 1-2

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Присилайте передплату! | **Ширіть наш часопис!**

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10